

عنوان مقاله:

نقش شیعیان در دستگاه قضا در عصر اول عباسی

محل انتشار:

مجله پژوهش و مطالعات علوم اسلامی، دوره 5، شماره 54 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 15

نویسنده:

محمد مرادی کانی باغی - دانش آموخته سطح سه حوزه علمیه قم

خلاصه مقاله:

دوران خلافت عباسی در تمدن اسلامی به لحاظ کشور داری و سیاسی از اعتبار و ارزش خاصی برخوردار است. این دوران یکی از طولانی ترین دوران های سلسله حکومت های اسلامی است. در میان مسلمانان یکی از دولت هایی که دارای بیشترین وسعت قلمرو است حکومت عباسی است. هر چند در بیشتر عمر این حکومت خلفا از قدرت چندانی برخوردار نبودند، و امرا و سلاطین به نام آنان حکومت می کردند. در این میان شیعیان که قشر فرهیخته جامعه بودند در اداره ی حکومت پهناور عباسی سهمی وافر داشتند. در عصر اول عباسی دولتمردان شیعی زیادی زمام امور را به دست گرفته از جمله خاندان یعقوبی، آل یقطین، خاندان بزیع، ابو عبدالله شریک بن عبدالله نخعی، از فقهای برجسته شیعی بود که در عصر اول عباسی در زمان حکومت مهدی عباسی متصدی منصب قضاوت در کوفه شد وی در دوران خلافت منصور دوانیقی، دومین خلیفه عباسی به قضاوت اهواز منصوب گردید، نخعی نسبت به امام علی (ع) و خاندان اهل بیت علیهم السلام ارادت فراوان و نسبت به بنی امیه بغض فراوانی داشت، او به هوشمندی مشهور بود و در قضاوت عدالت می ورزید. این مقاله که با عنوان نقش شیعیان در قضا در عصر اول عباسی (۱۳۲-۵۲۳۲) نوشته شده گامی است در جهت شناسایی نقش شیعیان در دستگاه قضا که در خلافت عباسی حضور داشته و تأثیری که می توانستند در بسط عدالت در جامعه و اندیشه عدالت و عدالت خواهی داشته باشند. با این اهمیت که غالباً بررسی های تاریخی و نوشته های مورخان با محوریت اهل سنت صورت گرفته و به موجودیت تشیع کمتر توجه شده است. این پژوهش برآن است که با روش تاریخی و بررسی اسناد و مدارک بجای مانده در منابع تاریخی و حدیثی و قفهی، نقش شیعیان در دستگاه قضا را در عصر اول عباسی مورد بررسی قرار دهد.

کلمات کلیدی:

دستگاه قضا، شیعه، عصرعباسی، قاضی، قضاوت.

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1933123>

